

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ Η ΕΝΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ ΕΝΩ Ο ΠΟΥΤΙΝ ΑΠΕΙΛΕΙ ΜΕ «ΟΠΛΟ» ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

«Αγκάθι» η οικονομία για τον Ποροσένκο

ΚΩΣΤΑΣ ΠΛΙΑΚΟΣ
kpliakos@e-typos.com

Ο νέος πρόεδρος της Ουκρανίας **Πέτρο Ποροσένκο**, ο επονομαζόμενος και «βασιλιάς της σοκολάτας», είναι καλός στα οικονομικά αλλά και στη διπλωματία. Εκτός από επιτυχημένος επιχειρηματίας, ήταν υπουργός σε δύο κυβερνήσεις στο παρελθόν, στα υπουργεία Εμπορίου και Εξωτερικών, που σημαίνει ότι έχει αρκετή εμπειρία για να αντιμετωπίσει αυτά που τον περιμένουν.

Το πρώτο πρόβλημα που έχει να λύσει ο Ποροσένκο είναι η ντε φάκτο -όπως δείχνουν τα πράγματα- αυτονομία των ανατολικών περιοχών της χώρας.

Γι' αυτό θα χρειαστεί να βρει ένα *modus operandi* με τη Μόσχα, κάτι που διεθνείς διπλωματικοί κύκλοι σχεδόν έχουν προεξοφλήσει να συμβεί, όχι όμως σύντομα. Εκτός όμως από το πολιτικό, έχει ένα ακόμη μεγάλο πρόβλημα μπροστά του για το οποίο ακόμη και η σημαντική εμπειρία του δεν αρκεί.

Την καταρρέουσα οικονομία, που κρατιέται ζωντανή προς το παρόν με υποσχέσεις για ρευστότητα από το ΔΝΤ, την Παγκόσμια Τράπεζα, την Ε.Ε. και ξένα ιδιωτικά κεφάλαια. Η Ουκρανία, για όσους δεν το έχουν καταλάβει, έχει μπει σε καθεστώς Μνημονίου ανάλογο με αυτό που μπήκαν πριν από μερικά χρόνια οι χώρες του ευρωπαϊκού Νότου.

Εκτιμήσεις

Το 2014 η Ουκρανία περιμένει να δει το ΑΕΠ της να βυθίζεται από 5% έως 7%, ποσοστό που θα είναι αρκετά μεγαλύτερο αν συνεχιστεί η αστάθεια στο Ντονμπάς, στο οποίο χτυπά η καρδιά της βιομηχανίας της χώρας. Το Ντονμπάς παράγει περίπου το 16% του ΑΕΠ της Ουκρανίας, ποσοστό διόλου ευκαταφρόνητο αν σκεφτεί κανείς μάλιστα ότι προκύπτει από προϊόντα βαριάς βιομηχανίας που προορίζονται για τη ρωσική αγορά.

Στην πρόσφατη ανεπίσημη συνάντησή που είχε ο Ποροσένκο με τον **Βλαντιμίρ Πούτιν** στην επέτειο της απόβασης της Νορμανδίας τού εξέφρασε τη βούληση να σταματήσει η αιματοχυσία στα ανατολικά. Αυτό όμως προϋποθέτει μια διπλωματική συμφωνία για την κατεύθυνση που θα πάρουν στο εξής οι εμπορικές σχέσεις της Ουκρανίας με την Ε.Ε.

Το ενδεχόμενο βαθύτερης σχέ-

σης της Ουκρανίας με το ΝΑΤΟ, που αποτελεί κόκκινο πανί για τη Μόσχα, δεν συζητείται καν και μάλιστα έχει αποκλειστεί και από τον ίδιο τον Ποροσένκο. Ωστόσο, επειδή οι Ρώσοι είναι πονηροί και δεν έχουν καμία εμπιστοσύνη ούτε στον Ποροσένκο ούτε στη δυτική διπλωματία, θα επιμείνουν μέχρι τέλους σε ένα καθεστώς ομοσπονδιοποίησης της Ουκρανίας, το οποίο αποτελεί την καλύτερη προς το παρόν ασφαλιστική δικλίδα για να μείνει η χώρα μακριά από την ατλαντική συμμαχία.

Τα παραπάνω δείχνουν ότι η λύση στο οικονομικό πρόβλημα της Ουκρανίας δεν αφορά μόνο μακροοικονομικούς δείκτες και δημοσιονομικά θέματα, αλλά εντάσσεται σε ένα ευρύτερο πλέγμα διπλωματικών εξελίξεων. Τα χρήματα από το ΔΝΤ και την Ε.Ε. θα φτάσουν κάποια στιγμή στη χώρα, αλλά, αν δεν λυθεί το πρόβλημα του Ντονμπάς, θα είναι σαν να προσπαθεί κάποιος να γεμίσει με νερό ένα βαρέλι χωρίς πάτο.

Νέα προθεσμία

Ο Ποροσένκο θα πρέπει επίσης να λύσει άμεσα ένα ακόμη πρόβλημα οικονομικής φύσης που έχει να κάνει με τη Ρωσία και δεν είναι άλλο από το θέμα της τιμής του φυσικού αερίου. Η Μόσχα την Τρίτη έδωσε μια νέα προθεσμία στην Ουκρανία να πληρώσει το χρέος της, αλλά στο εξής η χώρα θα πληρώνει ακριβότερα το ρωσικό αέριο. Η Ρωσία επίσης είναι προορισμός για το 25% των ουκρανικών εξαγωγών και το μεγαλύτερο μέρος αυτών είναι προϊόντα σιδήρου και συστήματα άμυνας.

Η Ρωσία στο παρελθόν, σε άλλες περιπτώσεις εντάσεων, είχε δείξει ότι μπορεί να σταματήσει ή να περικόψει δραματικά αυτές τις εισαγωγές με μια απλή απόφαση ή αν δεν θέλει να φανεί τόσο εκδικητική απέναντι στο Κίεβο μπορεί να αυξήσει σταδιακά τους δασμούς ώστε τα ουκρανικά προϊόντα να είναι πια μη ανταγωνιστικά.

Ο Πούτιν πριν από μερικές μέρες ξεκαθάρισε ότι θα πάρει μέτρα αν η Ουκρανία υπογράψει τελωνειακή ένωση με την Ε.Ε.

Κάτι τέτοιο θα επέφερε μεγάλο πλήγμα στην Ουκρανία αλλά και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία βάσει των δεσμεύσεών της θα κληθεί να στηρίξει την ουκρανική οικονομία. Ο καθένας μπορεί να καταλάβει ότι στην παρούσα φάση η Ε.Ε. όχι μόνο δεν θέλει να επωμιστεί τέτοιο βάρος, αλλά ούτε και μπορεί. ■

Πέτρο Ποροσένκο και Βλαντιμίρ Πούτιν πρέπει να βρουν κοινό σημείο επαφής σε μια σειρά από «καυτά» θέματα, όπως είναι το μέλλον των ανατολικών περιοχών της Ουκρανίας και το φυσικό αέριο.

Το 2014 η Ουκρανία περιμένει να δει το ΑΕΠ της να βυθίζεται από 5% έως 7%, ποσοστό που θα είναι αρκετά μεγαλύτερο αν συνεχιστεί η αστάθεια στο Ντονμπάς

Μνημόνιο μεταρρυθμίσεων για να έρθει η ανάπτυξη

Η ΟΥΚΡΑΝΙΚΗ οικονομία στηρίζεται τώρα στην οικονομική βοήθεια 17 δισεκατομμυρίων δολαρίων από το ΔΝΤ και άλλων 15 δισεκατομμυρίων από την Ε.Ε., την Παγκόσμια Τράπεζα και επενδυτικά κεφάλαια. Σύμφωνα με την πρόβλεψη του ΔΝΤ, η ουκρανική οικονομία θα υποχωρήσει 5% φέτος και του χρόνου θα έχει ανάκαμψη 2% αν ακολουθήσει πιστά το «Μνημόνιο» των μεταρρυθμίσεων στο οποίο συμφώνησε η μεταβατική της κυβέρνηση.

Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την παύση της παρέμβασης της κεντρικής τράπεζας της χώρας στην αγορά συναλλάγματος, τη διακοπή των επιδοτήσεων στο φυσικό αέριο -γεγονός που εκτίναξε την τιμή του κατά 50% και έπεται συνέχεια λόγω της αύξησης στην τιμή πώλησης που απαιτούν οι Ρώσοι-, το πάγωμα μισθών και συντάξεων, τις απολύσεις δημοσίων υπαλλήλων, τη

ριζική περικοπή των δημόσιων δαπανών, με λίγα λόγια ό,τι έχει συμβεί τα τελευταία χρόνια και στην Ελλάδα.

Το αποτέλεσμα είναι η κρίση, το ουκρανικό νόμισμα, να έχει διολισθήσει από την αρχή του χρόνου κατά 30% έναντι του δολαρίου, με τον πληθωρισμό να κάνει άλμα στο 10%, συμπιέζοντας ακόμη περισσότερο το εισόδημα των πολιτών. Την ίδια στιγμή τα φορολογικά έσοδα μειώνονται και ειδικότερα στην περιοχή του Ντονμπάς τα έσοδα έχουν φτάσει σήμερα στο 75% του επιπέδου που ήταν πριν από ένα χρόνο.

Σε αυτό το σκηνικό ο κ. Ποροσένκο καλείται σήμερα να βάλει τάξη τηρώντας ταυτόχρονα και μια ισορροπία τρόμου με τη Μόσχα. Στην περίπτωση του Ουκρανού προέδρου ταιριάζει τέλεια η πάλαι ποτέ θρυλική ατάκα του κ. **Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ** για την Ελλάδα... «Καλό κουράγιο». ■